

Anninatöö

370 285

Λ

Ανεκτίσει ελευθερίας Αθωνάσιον

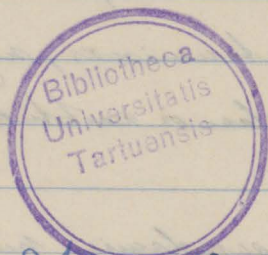
"Εἰς βίον τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου"
järel.

III.

Sturgen, Joh.

A

2692

D/371168

Kõik see, mis Kristusest öeldakse, maksab elu-
 liselt ka Jumala ees kotta. (Kõige raskemad me-
 sed kiritaakse Jumala suhtes püüduvad.) Kõneld-
 dakse ~~est~~, loetud Room. 8, 32⁶ Jumalast, kes
 oma ees Pojalegi pole armu annud, vaid se-
 lida meie kõikide eest ära annud (1. K. 14). - Ilus
 on Antoinese ees lapse vahetord Jumalaga,
 mis avaldub munxadele antud õpetuses: "Te
 peate nii kui lapsed kõik Isa Ah. kardma ja Is-
 male ähklema, mis te teate" (c. 16). - Jumal on
 looja, ja Teda tuleb kummardada, mitte loodud
 ilma ja olusid, need peavad teda kumard. (c. 76)
 Sõna "Issand" (Κύριος) terohtakse nii kätt: Isa
 kui Poja suhtes. - Peast Vaimust kumleme vaid
 niipalju, et tema kätt tuleb vaimu vahetord
 vaimu (c. 22).

Kuid ei püüda vahetordas Jumalaga ka mitte
 kartun motiv. Tervis Jumala käskusid täita,
 sest Jumal on vali ja õiglane kohtunõustaja. Viim-
 sel kohtupäeval tulevad ilusid kõik videsse mõt-
 led, seepärast terin videsse loide peletama. (c. 7).
 Kartus viimise kotta eest on laevariigi lootuse

kõrval ka tugevaks kõuejõuks Antonius
 armis. Antonius elab täielikult eretoloo-
 jilise eluviisiga. Sellest ongi selgub, et
 tugev eestlase, millest raga ja oluline tunnis-
 tust saab. Ta teadis selgesti, mis kõik peeti
 peal seisab: ühelt poolt - igavene tule ätkorras,
 teiselt poolt - igavene elu oma mõõdukas
 suurte varadega. Ka on muu mure, et ta
 kolm päeva peab mõtlema, kui see võitlus
 peetud vastus kipub minema (c. 19). (Sama-
 loistab ta oma kirjas teise kord, et ta
 pagedis maini vara atkidele, et, millele-
 lades tühjalt kolm ja kõrgi, et ainult kuu-
 tus igavene teine on. - Kolm päeva ütleb
 Art., et see peab kord saama kolm mõis-
 tahann, raga armad on mõistand. - Üldiselt on
 aga Antonius jalg Kristus abi ja luurastustöö
 peale, ta usaldab Jumala armu, kindles tead-
 miks, et Jumal igat äht haldest: ateb, kes
 on rahand üll, mis teo on (c. 19). Nii ei ole õigel
 oskudel niigimjust põljust karta, mid ta kolm
 rahulikult oma veebruar vastu veadata, et

võõrus alles veel üle, et kide päevitakse
 (V. A. c. 42). Just se kurne, et kärsolivad
 kannatavad midagi ei tähelede selle õeduse
 vastu, mis ootab sealpool, kannab asuati
 kogu ta elus, ja annab talle vaimust võit-
 lusesse patu, lihvumise ja olema vastu, kes
 oma arde kindlalt igavast tulest ei piise.
 (c. 42 lõpp)

Antomus juures võime näha, milleks omi-
 reks kogu rõõmsus loobus kaitseks kogu peale, mis
 ülestõusmist ootab laugel, uskliku inimene elus
 seada võib.

V. Aade, mida Antonius oma askeesi raudu
 püüdis saavutada.

Taliks ohtada, et juba ulkäänud praktiksi-
 dest asmetten eh. aade ja motiivid Athanasius
 Vita Antonii järele enam-vähem ilmselt avaldu-
 sid. Jäab üle vaid kookuvõtte ja veel mõnda
 spetsiaalbrüsimust puudutada.

Athanasius entab meile omas ~~on~~ sellem punkt-
 ves raamatus Antoniusst kühbira, kes on elavas
 tõendusena allers, et religioon suurimaks tõuse-
 jooks inimese elus olla võib, mis on elementaar-
 a väga inimest laarab, ning tema teadusest nii-
 võrd täidab, et kõik kindel tingid ja huvid
 religioosist võrval kahtuvad.

[Kes vähegi süveneb varnaste usumisele
 laadi, nagu väit. Jeerus, Paulus, Muhammed j. t.,
 kellede hulka kuulub ka Vita Antonius, sellel
 saab arusaamatuks, kuidas mõned teadlased võita
 jalguvad, et usk, mis inimese elukujudest
 figur ii ole, vaid kes, nagu Karl Marx, kõik, mis

ajaloos sünnib majanduslike figuri abil piir-
 vad sisetada, see jäälle, nagu Freud, religioonis
 vaid vaimaalturgi isemüüdist reflexiivne näevad.
 Mõistet saades ulmusest asusid, võib
 kergesti tekkida just ümberpöörduid arvamine,
 nagu oleks inimese vaimne igatsus v. t. t. ühikute-
 liste, igavest väärtuste peale, - kuna kõik tei-
 vad tingid, tõrkejõud j. e. näivad vaid algulooma
 usulise igatsuse moodustada see alla tunne-
 tuse või kõrgestusest.]

Antoniusse oskesei ainsama tõusijõuna esineb
 tema religioosne entusiasm. Ta on ka üks neist,
 kes vägisi käib teovarigi peale (cf. Mt 11, 12) Ka
 tema sõda oli rahutu, kuni ta leidis rahu ju-
 malas. Ta oli kaupmehe vaimne, kes müüs ära
 kõik, et müüa ja osta kalli pärlid (cf. Mt. 13, 45. 46).
 Antonius kuni ta teadlikuks sai selles, mis kõik
 kaalu peal seisab, ei hoolinud enam millegist,
 vaid oli valmis kõrgema kõik, mis tema parema
 äratundmise järel oli tarvis igavest elu omenda-
 mineks.

Üllatavana tundub siinjuures, kuidas endine lüht

ne külaelanik Antonius räägi rumbis õigesti aru-
 saada askeesi sügavusest tähendusest ja tema
 õiget ole lasti teada. „Mis karm on rünnak
 sest, kui tema kõik maadluse kasuks teaks,
 aga oma hinge kahju teeks“ (Mt. 16, 26). Vastav
 iudutioon ongi Antonian askeetlikku piineta põhi-
 heliks. Tule vabastada hinge kõigest niist võidi-
 kusest, mis hõlde alla tõmbavad ja orjastavad, ning
 hõlde laastavad osa teemast kõrgemast elust. Et
 selleni jõuda tarvis võidelda meelilise kiusatus-
 te ning hirmude vastu, tarvis hoiduda rippudest
 mõtetest, et saavutada rünnaku puhtust (cc. 7;
 23; 55). Alles siis kui kehaline hirmud on maharu-
 rutud, saab hing tugevaks. (c. 7). Kõha hirmud tõmba-
 vad hinge allapoole, kuna ja hing selleks on loodud,
 et valituda, mitte ^{üks} et end lasta orjastada. Askees
 annab hingele jälle tugevama hirmu ülevõimude keha
 üle (V.A.C. 45).

Kuid võitlus meelilikkuse vastu on ähtlasi ka võit-
 lus demoonide vastu. Tä ja demoonid need, kellel on
 taluvad kõik kurjad mõtted, millega nad igat
 piindist ristkirinest katuvad teata hukatumine (L. 23)

100.
seda võimet jagab Inand oma vaba ärrajamis
se järel ainult üksikutele. Tähtis on aga see, et
võlgi niisil, saavam on üles pandud (C. V. A. C. 38
ja Luuk. 10, 20) Mitte üllijärele ei mõista kokkut
viimist päeval, kas keegi midagi teab või ei tea,
vaid seda mõõda, kuidas keegi usku on pidanud
ja kärrund täitnud (C. 33).

Sellepärast tuleb arvesse larrastada mitte tema
arvesse pärast või kõige suure üleloomulikkude
jõudude omandamiseks, vaid voostruk pärast,
et kiire larrastada saavab. See maapealne rahu,
mis arvesse raudu saavutatakse, ei ole vaugeltki
vaid arvesse lõpppunkt, ta on vaid ühe alustadiumi,
millisele alles järgneb voolumalt kiire ühe ralu=
pool kanda, kus siiruna ei ole (L. A. S. 2012) ja
kõdurematus valitseb (L. A. S. 2012), kus kuu kirjil-
damaid sõnnoos osaks langeb larrastatud kiire-
le. See endemonistlik põhimõteiv helinab
kogu Artoimien arvesse läbi.

Sellam kõrge, üleloomulise raudu nõuab arvedilt
täit järjekindlust ja väsimata, visa püsivust ühe-
võitnud karatunx läbiviimiseks. Tarvis saavutada võis

*) V.A. 05. peatimis ilunktor. said Antoniusl visionis,
et hinc vardinunt seadix rogatus sui in karta karta
Juneta poolt.

ku mitt' aialt ühe päev, vaid kõikide pattu-
de üle (V. A. c. 55), Ei ükski, kes oma näe adva-
külge paneb, ja vastab tagasi ei võlva kavarü-
gile (Luce. 7, 47; V. A. c. 20 lgud). Iga päev on aga-
rusega tulub end karjitada arxenis. See, mis selja-
taga, on müüdas, ja selle peale ei maksa üldse mö-
keldagi. Peab aialt neid ülesanduid silmas pida-
ma, mis ulxisevad, - ning neid täitma kirgimus-
eta täpsusega. Sest tõsard ei ardesta möödunu-
aja pärast, vaid peab ^{hinnata} hoolimatuse üle as-
xenis (c. 18)

Ehk küll V. A. c. -is pattudest üldiselt
rõneldakse on ükski vähe andmeid selle kohta,
et arxus kirgusest karvix oleks patu kahtmu-
se motiividel. Ei ole ^{teada} öeldud, et Antonius on
valjust eluviisi ning kirgusega võrdseadatud siis-
teo lepituseks oleks ettevõtnud, nagu on oli-
nud arxus nähtuseks karta munkade juures. Ka
pundus see mõte Antonius arxenis, et rasket
karjastat läbi Jumalat lepitada tuleb üldise rüü-
est, mis roga inimkonna ja iga ta entaja peal laub.
Praktiline Antonius ei mõelnud palja selle üle, mis

x) Adolf Harnack, *J. Mörelthum.* - Nr. 19. 23.

~~ist~~ xord murevixus rändisud olla võiks, vaid tema
 vabes ainsuini tulvixu pool. Ja tahtis kõrval-
 dada kõik tõrkeid, mis seal saava päänumixus
 oless olud taxistumixus. Seal oli tarvid patu
 vastu võidelda kui ühe tähtsama taxistuse
 vastu, mis ligidans ühenduses on meelilist
 kimudega (V. A. e. 7)

(Poh huvita, et V. A. ke reitlikkum aadet
 ütlevab. (c. 73). Pirstuse viirum löundumixus
 tähendab Ant. paganatiga disputeerides ka
 sellele, et vort ajast vedik, kus itumix Kristuse
 vort, ka reitlikkumix jõuduski on karmunud.
 See näitab seda, et reitlikkum aade ka
 väljaspool ristiusku ildivumalt oli furaustat-
 tud).

Toomguse roka kõigi kristlikkude asruudide perus omab
 Ant. oma itumixpaganumixi võtta. Selle samnuga vai-
 ka kirajajaks, võib ütelda rogu talle järgnevale
 munklilele liikumisele. Et seda sammu teat. An-
 tonian profestiaravaldusena võtta talle itumixkumix.
 munkumix viirix vastu, millest nähtust Ad. Haruex
 esimise seajargate munklilele isaloomustavaks loob.

x) Dr. Jos. Hoffels, Die Begriffe der Sinnen Nr. 812.
Karl Holl, Die schriftl. Form Nr. 408.

ei või vähemalt V. A. seest misagi välgelugeda.

2. Ennem ümberpöörduvalt: Athanasius loomab just
võltsi rõhuga Antoniusi hääd vaherorda vaimu-
liku seisusega. Tõrjub mulje nagu saaks ta sellis
Antoniusist rohkem uskujaks kõigile ta austaja-
tele. Vähest tõrjib ^{piisakaps} Athanasius meeliga ^{entis} Antoni-
us alandust vaimuliku seisuse ees, et nende-
le muuvaldi, kellele, Antoniusi elulugu üht-
kääd oli kirjutatud, rohkust meele tuletada sa-
muti supeeritud olla klooron suhtis, nagu
nda oli Athanas. -

Nimetada võiks veel Hoffelsi hüpoteesi, (mitte
paha muu ras ka Hall tähelepanu juht), et Atha-
nasia kirjatöö põhjal Antoniusi askeesi usmärke
giis oleks olnud demonide umalpeletamine
nende hätkramast erupaigast, s. t. kõigepealt
kõrbest. Ei saa ütelda, et Antoniusi eluloos ver-
sioonid võivad liiduvad, mis nagu nda hüpoteesi õiguse-
ksid (Mitt. C. 41. Seder ise rääbib, et mingad ~~te~~
kõrbessi rahu uansa) ta ju ka liada, et kolleeg.
rahva rüütli järgi demonid omale eelitatud
asupaigaks rahvad just laude ja kõrb. Omasti

kelle side hüpoteesi atkvaestungas vastu võtta.
 Teat. mõõdul võib küll segi teadets elalookijel-
 dust kuus märgida, kas või elatadovms-, kuid
 Antonius ntuis igatahes ei võinud tema arvuni
 viinud esmäärk milt mingi suguse jõuaktsu-
 mise deemonitiga olla, vaid Antonius oli vallas
 kire silt. Tema ^{uskus} ~~tead~~, et tures elades kinge
 kergemini kaotada võib, kui üksilüks, kus
 rogi mõth= ja teademeasa ainult Jumala ring
 igavesti ajade peale võib rikkide. Thualix de
 sub murra lodevms (cf. V. A. C. 38)

Selle hüpoteesi loog. k. konsekvnts. de peale mõ-
 teldes, võiks praegse tekkida arvamine, nagu
 oleks kristlane tures elades vaba kõigist kü-
 setust, tih. kaotatud deemonitixkude väjeld-
 ust. See vastaks riisema vähe Antoniusse vms-
 dumunle ja tegelikule viisukohavõtmudle, kui
 see siiselt poolt Athanasiusse tõnne mõte olla
 võis. Tõsi küll: elu ise pole loogitise nähtus, ja
 eluavaldused ja ellupunktused vaehtol h. v. h. luge
 sama vähe. Mis jaoks aga side selgusest see me-
 rorde rõõmuga hüpoteesidiga veel merul. sumeks

Müsugust võth
 deemonitige
 silmas ometi
 harilikult ei
 ole, nagu ap-
 mütel alit.

teha kui ta näinud juba on? Kuigi hüpoteesi
 de avaldamine ^{inimene} veel kaugeltki peatt ei ole, ja
 need tervikd koguni palje valgust raskem teha.
 näinud on teha võivad, on lihts näha, et
 psamotivide asemel mitte kõrvalmotive
 ei asetata, - ning selles mõttes peame me
 Hofflini hüpoteesi siin kohalt ainult eksituse
 vaks pidama.

Psamotivis oli Antoinetil teine arvamus raskete
 lemate tingimuste ja ^{sellise} gumalameelipärasele, ja
 millele ta teine arvates kõige paremini võis
 end pühendada kõrbes.

Psamotivide
 kõrvalmotive
 ju ka kõrval-
 motive olla?
 Neid tuleks
 ka jälgitada.

vi Athanasiusi asseetliisi elu aade Vita Antoo-
ni protjel.

Olme eluuis praarjalikult raaturud liide
milline Antoniusi asseetliisi elu aade oli. Linnjua
latusus oli juba kōnet sellest, et Antoniusi
asseetliisi aade raatur eluulo autori omali vastes;
kirib aialt kōnitus: kas ei raaturud Athana-
sius Antoniusi eluulo kirjutanut sellest, et omalt
poolt veel lizandusi teha kas vōi asseesi
propagandimisi otsarbers.

Elulugi oli eestriitt kirjitatud muuradile, kes
Antoniusalt soovisid õppida, ja valuis olid
koma ~~esse~~ essejui jōlgis kōima. Seal esites nōi-
le Athanasius austatud iksiklast allasena, ja
nōi koma lide nōi. Aruseadaval kōmbel pu-
geldub nōi eluloos nōi iksnes Antoniusi vōi,
vaid ka Athanasiusi omi. Sillipärest or kohet
vōi i hēlda kas me Antoniusi vōi Athanasii-
usi vōiditiga nōi pūntum (ko pte.); kohet
vōi jōllē õi. nōi kōndluga vōi, et nōi

ennem autori väljendusviisiga tegemist, mis kirjeldab
 järelduse võime omaga. (Nõud. kõne praeasite
 vastu). Teherianu viisohal lihtidalt sellele teha-
 dede, milles eriti vut Athanasius asuuri ja kuu-
 raemähtust inärelbust näeb. Lõde arendab ka kuu-
 fooni võime rajal, sest kuufooni elu arde ja selle
 kirjeldajele materijeli vastavate kihiliperevate
 ja järelduste tegemiseks.

Athanasius asuuri rühkavaks jekt^{neust, võim} ~~te~~ ol;
 - rde konstakuridide juha ulmuse -, tulevase
 õndms taevariigis. Athanasius omalt poolt
 tahab eluloo lugejatele peale selle vut nähtis
 kuuks teha, kuidas kuufooni asuuri juha selles elus
 iluselt võija kannab ja end ära kasub. Jumal
 in regu õrõistab neid nähtavalt, kes usstavalt
 ja võrõkannulikkalt kuufooni tekkimist ^{kõidavad} kuufooni püüa-
 vad, sellega, et ta neid kuufooni teeb ja neid
 varustab võimuga võimutega, mis on kuufooni
 dele kuufooni tekkimisele erandist. Kättesaama kuufooni.

Esimeses jooks - võim demont üle. Elulookirjeldus
 gur vut iluselt märgata järkjärgulist kuufooni
 selles suures. Peale õrõistavate lahingut kuufooni

ilmub Antonine Jumale armu visioonis (võib-
 osi näol) ja auditioonis, ning lubab Antonia
 uski sulvivikus. Ühtlasi tootab selle
 kummutust (V.A.C. 10). Da rohi märgata kuudes
 Antonius edespäikes võitluskes (kastus ja rügem
 mos kõrbes) kergema vaevaga, õieti poolmärgides
 meelteske valmis saab. ^{juhataja} Põhiküsimusi ja Imude rüüm
 appitüidumise vortu on demoonid kiiresti jõudnud.

Lõpuline võidu nende üle saavutab ta omal
 mäel, mis ta ühe fantastilise oluuse (lühimene kee-
 luse ja uski jalgadega) ja selle vastand ^{lühimene, kuid rüüm} otse nõia-
 väge siseleatavt sõradega ja ristkõlletuimise
 sarnen kooge murema kihutab et nad suue
 rutuge põgenuvad, mahakukkuvad ja käreva-
 vad (c. 53). Sest ajest saadix Antonius issest
 enam ei kiusata demoonide poolt, - igatahes ei
 võet V.A. enam edespäikesest kallale rippumist
^{Antonius} demoonide isira peale. Siinult mõnes visioonis ilmu-
 tatakse selle kureja väsim töö ja liigevus. Mui-
 da saab Antonius siinid ise kurbale kurjast vii-
 must veevõetle vägevus a. t. ajaks.

Asuuvise eresus on ühelt poolt väge Jumala-

x) Hommikunna kirjitus valitseva vach jereh navad
pitavut surelisedki vahad jiba on ca sidusemestunst.

la armu (xsg), kuiselt poolt on tegeliku armu
 mõjuvõrra tegevõrra paljud üleloomulikud võie-
 mid (xsg), millest tükimise vahelst visio-
 näeme nägemise, v. t. jumalikkude saladuse ja
 sügavuse äratundmise. Arxud viitab juba nia
 ilmes palje lähemas rookupunktumides Jumalaga
 ja nia ~~tead~~ ~~isik~~ ~~l~~ ~~h~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~u~~ ~~d~~. Ja on
 karismaatik. ^{Mõned arxud} ~~Talle~~ ~~arxud~~ ~~il~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~e~~, mis
 tulevikus viitab ja rookupunktumid liiab, ka liige
 oadumid palje nime kohil ja pntu lute (N. A.
 ce. 60; 61) Munde üleloomulikude võimete hulka
 kuuluvad ke tervekstegeimind, rogi deumoni te
 välgajamind. Üksikasjaliselt kirjeldetakse, nia
 des Jumalalt katumise palje rikkaliselt va-
 litud armu iluab ka tema äraselidatud vä-
 limuses ja olemisses, nia isegi rookupunktumid
 si latabu. Olgugi, et ne kahtlemata ka Athene-
 rian arvamise on, ~~ka~~ et kõigist üleloomulikudest
 omadustest tükimise armu isest tulib pntu
 dada, jumallemulpeerast elu, - ja nia nia iluab nia
 jeni nia pntu oma rookupunktumid ülistada ja võimalikult
 mõjuvõrra rookupunktumid pntu lute. Kirjades Ar-
 (N. A. c. 94)

x) Kop. Karl Hall, Entlus. u. Bupferw. Lk. 141-155
(vati 148-149)

Auhinnatoo

370285

i

-3